

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Provincia Aragoniæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67721](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67721)

P R O V I N C I A
A R A G O N I Æ.

SVNT in hac Prouincia Socij trecenti quin-
quaginta sex; Sacerdotes centum quadragin-
ta duo; è quibus septemdecim Magistri; Studiosi
sexaginta nouem; quorum octo Præceptores; Co-
adiutores centum & quatuor; Nouitij quadra-
ginta duo. Continentur tredecim domicilij, Do-
mo Professa vna; Collegijs decem; Domo Pro-
bationis vna; vnaque Residentia. In Domo Pro-
fessa Valentina triginta octo; In Collegio Valen-
tino quadrageni quatuor; Gandiæ duodeuiginti;
Cæsaraugustæ duo supra quadraginta; Bilbili vi-
ginti vnus; totidem Turiasonæ; Barcinonæ &
Gerundiæ, vtrouque triginta tres; Tarracone in
Domo Probationis quinquaginta duo; Vigelli
decem; Ilerdæ sex; Maioricæ viginti octo; Perpi-
niani in Residentia decem. Admissi in Societatem
duodeuiginti; missi ad Indos sex; emissi è corpo-
ris vinculis quinque, in quibus P. Petrus Villar
Prouincialis, Monabrigæ in Aragonia natus, æta-
tis anno sexagesimo, Societatis vero trigesimo sep-
timo, exemplar egregiæ probitatis, religionis, fru-
galitatis, moderationis, & integritatis incorrup-
tæ. Præfuit Bilbilitano, & Valentino Collegio, sin-
gulis semel, bis toti Prouinciæ. Functus est officio
Magistri Nouitiorum. Mors eius vitæ consenta-
nea, vix credibile est, quantum mæroris attulerit
vniuersæ Prouinciæ.

D O M V S

D O M V S P R O F E S -
S A V A L E N T I N A .

C I R C V M C I S I O N I S Dominicę dies celebratus hoc anno, maiore quam vnquam antea apparatu, ornatu, cultuque. Nam peristromatum aureorum fulgor, luminum splendor, florum varietas, sacrarum imaginum species, symphonix cantus, pœnitentium denique, & communicantium numerus, admirationi & voluptati fuerunt. Rex ipse Philippus, cum magno illustrium aulicorum comitatu, sacris interfuit, & concioni, quam habuit vrbis Antistes & Prorex; eumque diem iucundum sibi fuisse, grata quadam amoris, & benevolentix significatione testatus est. Pari etiam ornatu, elegancia, & pietate acti sunt dies, qui proxime antecedunt cineralia, quibus etiam accesserunt antemeridianæ, pomeridianæque conciones, & concursus audientiũ maior, quam pro templi laxitate, vt nihil fieri potuisse videatur illustrius. Occursum hoc tam præclaro inuento permultis grauib; sceleribus, quę fieri solent per eos dies, quibus est omnium rerum infinita, atque intoleranda licentia. Foris etiam res gesta præclare. Sacerdos noster in vicinum vrbi oppidum, concionandi causa cum venisset, tum publica, tum priuata oratione eò vnum adduxit, vt manifestum adulterij crimen vxori; adultero vero, qui vnus erat è primoribus, vitam condonarit. Missi alii duo in oppida tria, domesticis sic diuisa discordijs, vt quotidie

S U M M O

tidie indignissimæ cædes oppidanorū inter se fierent; quos vt viderunt Parochi & Magistratus, palam dicere, oleum & operam perditum iri, & quod malum inueteratum iam esset, & tempus minus idoneum. At illi diuina ope nixi, quâ concionibus, quâ priuatis alloquijs, quâ catechesi, confessionibusque, exulceratis plane rebus atque depositis, ita medicati sunt; vt illi ipsi, qui paullo ante dissidebant, & Domino gratias mox agerent, & nostris abeuntibus ex animo gratularentur. Quidam à concione inimicum, cui obuiam sua sponte processit, magna cum omnium admiratione salutauit. Alius etiam ad Patris pedes prouolutus spondit, si ita eius animus ferret, vltro conuenturum inimicum, eique pedes exosculturum.

COLLEGIVM VA- LENTINVM.

AD SCITIS alijs septem in Societatē, adde-
re licet primarium Theologiæ Professore, eundemque Præpositum cathedralis Ecclesiæ Valentiniæ, qui cum à nobis esset alienior, graui morbo correptus, vnum è nostris accersit, eique peracta generali confessione, suum de Societate ineunda consilium exponit. Eius enim tanto flagrabat ardore, vt ei nihil esset optatius, quàm vt nudo corpore, flexisque genibus, & inserto in collum laqueo, traheretur ad nos, vt spiritum eius exciperemus extremum. Itaque & quod P. Provincialis aberat longius, & morbi vis moram non ferebat, ad vota simplicia Societatis admitti placuit,

cuit; quæ cum flens vberius nuncupasset, addidit dolere se vehementer, quòd diem dixisset ex die. Pro dolor! inquit, vigesimus iam annus est, cum hanc mihi mentem benignus iniecit Deus: sed eam auerterunt scelera mea. Præ modestia vero, vt Doctoris & Præpositi nomen audiebat inuitus, sic militiæ nostræ tyro vocari cupiebat. Denique diuturna tabe confectus, præfente Sacerdote nostro cum socio, discessit è vita, & in Collegio nostro, more nostrorum humatus est, magno Academicorum Doctorum, Magistrorumque concursu; quæ res eo maiorem admirationem peperit ciuibus, quod scirent eum antea, prohibere solitum alios congressu Nostrorum. Honestus quidam vir, hortatu nostrorum, redijt in gratiam cum sorore, cui ab annis duodeuiginti & eo amplius erat iratior, quod se inuito nupsisset viro, sibi & genere, & conditione dispari. Effectum præterea vt duæ familiæ, magno cædium imminentium periculo distractæ, inuito matrimonio iungerentur. Templi supellex aucta peristromatis opere Damasceno, quæ aureis quingentis æstimantur, & veste præterea auro purpuraque distincta, pretio centum quinquaginta nummum aureorum, quam nobis dono dedit honestus quidam ciuis, nostri ordinis studiosus. Porro æs alienum leuatam aureis trecentis.

COLLE-

COLLEGIUM GANDIENSE.

LABORI Nostrorum in colendo Gandiensi agro, fructus respondit egregie; argumento fuere confessiones totius vitæ, odia restincta, pauperes vincitque leuati: quam ad rem adiumento nobis fuere Sodales, quorum opera exsoluti sunt vinculis centum vndequinquaginta. Ijdem pridie Cinalium, vix è templo nostro plurimo lumine collucente, & suauitate concentus vndique personante, pedem extulerunt; precibus flagisque placando Numini intenti. Altera etiam Sodalitas quattuor nobis dedit adolescentes, præclaris nature donis ornatos. Pietas huius oppidi finitimorumque in B. P. Ignatium, quàm ardeat in dies magis ac magis, indicant vota prope quotidiana, donaria, concursus ad templi sacellum, & gratiarum actiones pro beneficijs acceptis. Ex quibus duo tantum hic ponam, quæ Medicorum testimonio confirmata, Decani auctoritate in publicas relata sunt tabulas. Primum quidem est huiusmodi. Quadragenarium hominem ardentissima febris & dysenteria laborantem, dum nocte quadam opem B. P. Ignatij fidenter implorat, arctior complexus est somnus, sibi que perspicue videre visus est eum, eadem oris specie, habituque, quo visitur in templi sacello, benigno videlicet vultu, salutem ipsi pollicentem, clarissimamque luce circumfusum, vt cubiculum etiam illustraret. Nocte vero media somno solutus, ita se morbo leuatum sensit, vt cum antea versare se sine ministro-

rum

rum ope non posset; mox, nullo iuuante sederet in lecto, latusque salutis, secundum Deum, auctori gratias agens, ex eo mane surgeret, postridique domo etiam, omnino sanus egrederetur. Alterum vero tale est. Puellæ cuiusdam fauces genus quoddam morbi, instar anginæ, sic pressit per biennium, ut singulis mensibus, tridui spatio, neque cibum caperet, neque somnum, ac ne saluam quidem deglutiret, atque adeo pæne suffocari videretur. Morbi vero grauitas ita corpus debilitabat, atque frangebatur, ut vel eo liberata, per octo dies insequentes, nulli rei dare operam posset. Itaque aliquando grauius solito conflictata, B. P. Ignatij auxiliū exposcit, nec frustra. Nam post duas horas ita conualuit, ut nunquam in posterum, neque eodem, neque alijs tentata sit morbis. Itum nec sine periculo ad oppida sex, quæ quo mari mediterraneo, atque adeo Africanorum piratarum propiora sunt prædæ, eo magis opis indigebant. Hic strenuè quotidie, à prima luce vsque ad multam noctem, laboratum est. Expiati omnes. Inter alia vero illud effectum, ut duo, qui ex impuro triginta duorum annorum pellicatu, filios ac nepotes habebant, magna cum omnium offensione, legitimo matrimonio (quod alij viri graues frustra sæpe tentarant) non sine laude nostra coniungerentur. Vidua etiam, vnigenæ filij nece, sub concionem, publice condonatâ, eadem obiit Sacramenta, quibus toto biennio caruerat. Res familiaris plurimū aucta nouis prædijs atque redditibus. Nā Dux Gandiensis nobis triginta dedit aureos in singulos annos, alius vero quinquaginta ea lege, ut alternis annis bibliothecæ ac templo deseruiat. Rex etiam Philippus tria aureorū millia nouo extruendo

truendo templo attribuit.

COLLEGIVM CÆ-
SARAVGVSTANVM.

TERNI⁹ per hebdomadam Nostrorum itionibus ad Nosocomia, publicasque custodias, multorum egestati, salutique consultum. Quidam cum acceptam à duobus iniuriam, vtriusque nece vlcisci postero die statuisset, fortè venit ad nos, consiliumque suum vni è nostris aperuit. Qui multis hominem ab eo frustra deterrere conatus, id vnum tandem obtinuit, vt antequam rem transigeret, Mariam Virginem sacræ columnæ insidentem adiret, eique sese commendaret ex animo. Ergo pium sacellum ingressus, ita diuinitus mutatus ab illo est, vt abiecto de nece consilio, è vestigio confessionis causa rediret ad Patrem. Ex missionibus senis mirificus extitit fructus. Contractus enim illiciti non pauci rescissi, adulteria diuturna sublata. In oppido quodam graues exarserant inter parentes, liberosque discordiæ, quas ne magistratus quidem sedarat auctoritas: sed Deo nostrorum conatus adiuuante, omnes ad vnum expiati sacris, in mutuos primum amplexus publicè ruerunt & oscula; deinde alij aliorum domos adierunt, non sine maxima vicinorum etiam oppidorum voluptate. Puellula in subiectū amnem è pontone delapsa, prono alueo longius ferebatur. Sed cum ad Christi Domini, eiusque matris sanctissimæ confugisset opem, semiuiua in ripam eiecta, haud ita multo post magnam aquæ vim euomens, sibi que reddi-

M

ta

ta virginitatem suam eisdem studiose consecrauit, quibus vitam referebat acceptam. Pater filij cædem, & vir honestus iniuriam publice sibi illatam à principe viro, de cuius nece cogitabat, nostris hortantibus, remisere. Oppidum quoddam in duas factiones ita distractum erat, vt non longe abesset à summo periculo. Regni Prætor omnes admouerat machinas, ad incendium illud restinguendum, sed frustra: Nostri factionis primum principes, deinde socios omnes eo deduxerunt, vt è sacra mensa surgentes, mutuis amplexibus testarentur depositas ex animo similtates, quæ res finitimis etiam oppidis voluptati fuit, & exemplo. Actum præterea cum eiusdem oppidi Magistratibus, vt domus quædam, quam optimo, vt rebantur ipsi, consilio, de more locabant alearibus, ex latebris angulisque euocandis, in alios conuerteretur vsus, quod grauissimorum scelerum esset officina. In alio quodam oppido compositæ inter clerum & laicos controuersiæ. Alibi etiam oppidani cum Domino, à quo non sine præfenti grauioris motus periculo dissidebant, reconciliati. Oppidorum item quorundam de finibus lites incisæ. Vir quidam primarius moriens, nobis remisit aureos trecentos. Matrona etiam honesta testamento nobis legauit prædium, quod æstimatur aureis ferme bis mille.

COLLE-

COLLEGIUM BIL-
BILITANVM, TVRIASO-
NENSE, ET BARCI-
NONENSE.

OBIT Bilbili P. Sebastianus Ayarce natione Nauarrus, annū agens ætatis trigessimū secundū, Societatis vero decimū, vir integritate, parendi studio, religione, modestia non vulgari, quarum virtutū cū antea semper, tum vero potissimū extremo vitæ tempore, singulare specimen dedit. Mors eius plane inuidenda, dulci somno per similis, nullisque agitata scrupulorum stimulis, quibus vita pungebatur assidue. Vnius iacturam compensauit Deus accessu duorum. Ægrotorum, quorum hoc anno ingens multitudo fuit, animis expiandis, & in extremo vitæ certamine diu noctuque confirmandis, magno ipsorum lucro, & ceterorum exemplo præsto fuimus.

TVRIASONE multi ex Clero, & Canonico-
rū collegio, exercitationes B. P. Ignatij vtiliter v-
surparunt. De vtraque Sodalitate hoc vntū di-
cam. Sodalis quidam sacerdos, idemque Paro-
chus, frequentandę de more congregationis obli-
tus, atque adeo officij non semel admonitus, res-
pondit sibi instar esse mortis, in ea versari: tene-
batur videlicet turpi feminæ cuiusdam amore,
quod impune non tulit. Nam maritus, non in-
uenta domi vxore, ratus id quod erat, in hortum
non longe ab vrbe distantem festinus contendit:
ambos deprehendit: illum pugione confodit, e-
odemque, vti iam cœperat, eam quoque confe-
cisset,

cisset, nisi vicini clamoribus exciti in tempore accurrissent. Quidam vxoris impatiens, sæpe restim cogitarat. Accitus ad eum sacerdos noster, reperit hominem laqueum manu tenentem, quo sibi fauces adstringeret; quare ad patientiam & confessionem illum hortatur, & bono ac tranquillo animo esse iubet. Paruit ille, mira que nunc pax & tranquillitate perfruitur. Excursionēs duæ factæ more nostro, ex quibus hoc tantum attingam. Quidam adduci numquam potuerat, vt odium poneret, quin aliquando à sacerdote nostro peramanter admonitus Christianæ charitatis, strictum pugionem vibrans, hic, inquit, iniuriarum vindex erit. Is nocte quadam è lecto in proximum collem, subito quodam actus impulsu se contulit, vbi sese prosternens ante Crucem, oborta diuinitus luce, Patri nostro salutaria monenti parere omnino decreuit. Itaque vbi diluxit, ad eum confessionis causâ venit. Quâ magno cum doloris sensu peractâ, vocatisque inimicis, pax summo consensu constituta est.

M I S S I ex Collegio Barcinonensi ad insulas Philippinas duo Theologiæ candidati, quorum in locum Deus totidem nobis submisit. Instituto primum hoc anno in templo nostro quadraginta horarum supplicatio, ad auocandos Barcinonensium animos à bacchanalium nimiâ licentiâ. Hinc factum vt Ciuitas, maximè dedita saltationibus atque tripudijs Bacchanalibus, sui omnino dissimilis videretur. Ex concionibus, quas habuit vnus è Nostris in amplissima & celeberrima vrbe paræcia, incredibili omnium ordinum concursu, maxima extitit frugum vbertas & copia: testes fuere totius antea actæ vitæ confessiones, eleemo-

sina,

sinæ, restitutionesque non pauca, in quibus vna
 septuaginta aureorum. Femina cuiusdam con-
 tinentiam, eo quidam oppugnabat impurius, quo
 arctius domi tenebat inclusam. At illa memor ar-
 morum, quibus instructa fuerat à Patre quodam
 nostro, tum proposita flagitij grauitate, tum pre-
 cibus ad Parentem castitatis ex animo fuis, sic
 furentis animum immutauit, vt flagitium ipse su-
 um coram detestatus multis cum lacrymis, eam
 reliquerit intactam. Adolescens quidam cum Ve-
 neris tela, quibus assidue petebatur, ferre non
 posset, ante B. Virginis imaginem aliquando pro-
 cumbens, audire sibi visus est vocem, qua mone-
 batur, vt Patrem adiret, qui verberaturis sese in
 templo nostro de more narrat exempla, eique pa-
 reret. Paruit illico, & cæcum illum, quo carpeba-
 tur ignem, frequenti verberum & Sacramento-
 rum vsu restinxit; vt non solum se castum inte-
 grumque seruauerit, sed etiam vouerit castitatē in
 religiosa quadam familia, vbi hodieque perseue-
 rat. Alius ipso veneris die publicam veneris offi-
 cinam ingressus, cum nocturnarū precum audis-
 set signum, memor verberationis, qua ea ipsa ho-
 ra apud nos vti solitus erat, mutato repente con-
 silio, venit in templum nostrum, sui que pertæsus,
 statuit numquam in posterum limen illud subire.
 Minorella, aliaque nonnulla huius diæceseos op-
 pida de more lustrata. Pietas ciuiū aduersus B. P.
 N. Ignatiū augetur in dies, vt nouendialium vo-
 torum, donariorum, sacrorumque, quæ in eius sa-
 cello, quod SS. Trinitati dicatum est, fiunt, fre-
 quentia satis ostendit. Puella quædam pio imagi-
 nis, qua ille dum viueret, utebatur, osculo; vsu
 sensuum, quo carebat, sine mora recepit. Res

M 3

etiam

etiam familiaris quattuor legatis, quæ summam
conficiunt sexcentorum aureorum, incrementa
suscepit.

COLLEGIUM GER- VNDENSE.

AD O L E S C E N S quidam falsum crimen af-
finxerat sacerdoti nostro, nec suum ipse octo
annorum spatio detexerat, ne palinodiam canere
cogeretur. Sed dum se ad integram parat confes-
sionem in Cænobio quodam, vocem audit eius-
modi; Si rite confiteri animus est, Patrem ipsum
adi, cuius nomini notam intulisti. Venit sine cur-
tatione ad nos, dolore simul & pudore perfusus,
se seque paullo post in arctissimum Cænobium in-
cludit. Quidam alius cum viueret impurissime, no-
cte quadam in quiete, sibi visus primum est canare
apud quendam inter dæmones duos; deinde cum
domo egrederetur, fulmine percuti; postremo vi-
dere hominem his se verbis affantem: unde venis?
an non vides hæc recta dæmonum esse domicilia?
proinde necesse habes ritè animum expiare. Eius
igitur rei causa Societatè adito; quò cum venisset,
de noua vitæ ratione sedulò cogitauit. Præcipuus
vero fructus ex missionibus extitit. Nam cuidam de
fratre suo necando, eiusq; edibus incendendis co-
gitanti, adolescens quidam occurrit, qui seueriore et
vultu monuit, vt consilij causa ad nostros ire per-
geret, in animorum salutem incumbentes. Venit
igitur in templum; interfuit concioni: denique
descendenti è suggesto Patri, lacrymantibus ocu-
lis dixit: Ego nimirum sum ille, quem tu modo
pro

pro concione mirari te aiebas Deo præferre peccatum. Huc itaque iussus accessi, vt quidquid imperaueris, exequar. Homo quidam perditus ac profligatus, annum iam decimum hostiam sacrosanctam gestabat è collo pendentem; cuius nulla iam ferme vestigia cernebantur in charta, in qua eam inuoluerat, præter notas quasdam rubentes, instar sanguinis: hic cum concionatorem nostrum audisset ita de Eucharistia differentem: Hoccine credibile quemquam esse mortaliū, qui toto decennio letalis sibi noxæ conscius, ad sacram mentem accedat? quique sacram hostiam acceptam abiiciat in sterquilinum? Hæc, inquam, cum audisset, diuinam lucem adspexit, & magna doloris significatione, inueteratas animi sordes absterfit.

DOMVS PROBATIONIS TARRACONENSIS.

DECESSIT Vincentius Ballester coadiutor temporalis formatus, cum modestiæ, patientiæ, atque temperantiæ exemplar singulare, tum vero præcipue caritatis, qua sic ægris cuiusuis ætatis, status, ac ordinis per decennium, varijs in locis ministravit, vt nullis parceret laboribus, neque diurnis neque nocturnis. Ad omnium etiam naturam ac mores sese fingebat: omnium molestias sine fastidio deuorabat: naturæ denique lenitate, & affabilitate sermonis solabatur omnes. Matrōna quædam perhonestā multis ciuibus vrbe profugis, quod sibi vnigenam filium occidissent, Patris cuiusdam suasu, remisit exilium. Circumiectis etiam vrbi locis, nostrorum profuit industria,

duſtria: Quidam à multis annis confeſſionis ſacramento ſeſe priuarat, quod à ſcleris ſocio didicerat, ſatis eſſe cum dolore deteſtari peccata: ne ſi illa detegeret confeſſario, infamiæ notam ipſi inureret, atque adeo cogerentur ambo abſtinere flagitio. Sed tanto errore liberatus, aduentu noſtrorum, ſacrum animorum lauacrum adiit, nefaria illa ſocietate dirempta. Alius cum crebris ſacrilegijs inficeret animum, vbi ceteri eundem expiare ſolent, ſacram hoſtiam, cum eam ori ad-mouebat impuro, nigro tinctam colore cernebat, ſed luce concionũ, omnis ex animo & oculis abſterſa caligo. Quidam alius auri cupiditate ſocietatem dæmonis expetens, ab ea mente, ſpeque depulſus eſt.

C O L L E G I V M V R-
G E L L E N S E, I L E R D E N S E,
E T B A L E A R I C V M.

Vis morbi graſſantis noſtros Vrgellæ domi fere continuit ad autumnum: vt mirum videri non debeat, minus vberem eſſe huius anni prouentum. Nec tamen nullus omnino fuit: nam & iacta fundamenta Collegij noui, & templi interiora perfectæ trecentorum aureorum acceſſione, quos nobis fundator attribuit; & Pagi viciniores paganorum bono luſtrati. Ad ſcholarum etiam dignitatem non parum ſplendoris, atque eſtimationis acceſſit Orationibus & Dialogo, alijsque exercitationibus litterarijs.

QUAM gratæ fuerint Ilerdæ conciones, ab Oratore noſtro in æde ſumma, Quadrageſimæ tempore

pore habitæ duo in primis restantur; & concursus maximus audientium, & desiderium incredibile eum apud se, quoad viueret, retinendi. De fructu vero id vnum dicam. Mater & filia, quæ pestis erant atque pernicies ciuitatis, à turpitudine abductæ. Ad verberationem vero & narrationem exempli, quæ ter fiebat hebdomadis singulis, concurrebant honestissimi quique ciues; quorum in nos amor omnibus se ex partibus ostendit. Instituta hoc anno Sodalitas Iurisconsultorum atque Theologorum, magna cum laude & approbatione ciuitatis: quæ tantam morum iuueniliû emendationem nobis gratulatur. Primus in eam nomen dedit Antistes manu sua scriptum, & ceteri deinceps pari studio atque alacritate. Creati ab eodem Præfectus Assistentes, atque Consultores è flore Gymnasij. In missionibus res gesta valde bene. Iurisjurandi abusus sublatus: pax inter multos conciliata, creber sacramentorum vsus inductus. Sacerdos quidam, cum concionatorem nostrum audisset de B. Mariæ Virginis pudicitia dicentem, non solum societatem sacrilegam abruptit ipse, sed sceleris sociam ad confessionem adduxit.

M A I O R I C Æ nunc primum instituta supplicatio trium dierum ante Cineralia, non minore cantorum, concionatorum, communicantium, atque precantium numero, quàm in ceteris Prouinciæ Collegijs. Affuere Pontifex cum Collegio Canoniorum & Clero, Prorex cum regio senatu & precipua nobilitate, & ex omnibus religiosis ordinibus quotidie non pauci; ex plebe vero tam multi, vt templum vel laxissimum magnam eorum partem excluderet; quo fiebat, vt nonnulli inibi ad vesperum manerent imprans.

Bacchan-

Bacchantium per eos dies non modo repressus est furor, sed etiam omnino compressus. Nam si qui forte laruas induissent, ij præ solitudine easdē illico ponere cogebantur. In missionibus item præclare posita nostrorum opera. In duobus dunaxat oppidis millenæ quinquæ confessiones, & in his multæ generales, exceptæ. Quidam audita concione de caritate Christiana aduersus inimicos, non solum libenter ignouit ei, cuius necem, ab eo accepti vulneris causa, iamdiu coquebat animo, sed Tabellionis etiam manu id constare voluit apud omnes. Alibi vero cum vulgo iactassent inuidi, nostros per speciem quidem Iubilæi, re autem vera Bullæ cruciatæ causa eo venisse; ita feliciter gesta res est, vt mirarentur omnes, ipso nundinarum tempore ad octingentos obijisse sacramenta. Nec vero illud ad diuinam gloriam minus illustre, quod cum sacerdos noster valetudinis causa secessisset in oppidum quoddam, grauissima trium seditionum incendia, quæ quindecim potissimum capitibus minabantur interitum, diuina ope restinxit. Pax publicè constituta, & mutuis amplexibus magna cum omnium voluptate, & gratulatione confirmata. Actum præterea cum viro primario, qui publicè fuerat per summam ignominiam fustibus multatus, vt eam iniuriam voluntaria obliuione deleret. Pater etiam, filijque duo superstites, filij fratrisque necem occisori remiserunt, idque tabulis publicis firmum, ac ratum esse voluere. Exhortationum & exercitationum spiritualium ope, repressa in canobio quodam crebriora virginum velatarum colloquia cum externis, & obtrektorum sermo liberior. In alio sedatæ discordiæ Monachorum inter se, quæ ita exarserant, vt ciues auerterent

uerterent ab includendis in illud filiabus. Auditorum numerus ita creuit hoc anno, vt eos scholæ non capiant. Aucta etiam sacra supellex vestibus pretiosissimis. Legata etiam nobis Bibliotheca non contemnenda, à viro quodam honesto, & aurei præterea ducenti, ceteraque bona vinculo nobis ab eodem adstricta, in quibus numeratur prædium, omnium totius insulæ præstantissimum.

RESIDENTIA PER- PINIANENSIS.

TRADITVR Catechismus duobus locis, eique succedit exhortatio ad circumfusam multitudinem, tanto cum fructu, quantum confessiones ostendunt. Puella, quæ apud nos frequenter obit sacramenta, vnus sponsi cælestis impulsu voto se virginitatis obstrinxit, quo facto, in vrbe alioqui non modica, prima quasi signum aliquod æqualibus suis sustulit perpetuæ continentiæ. Nec defuere certamina cum matre cognatisque, qui eam in Matrimonium locare cupiebant. Sed vt illius lacrymas, horumque blanditias ac minas, ita oblata connubia diuæ Agnetis armis instructa neglexit. Quin etiam affirmavit si reges essent, aut Monarchæ, qui se vxorem expeterent, tamen se in data Christo fide mansuram; quod si Pontificia auctoritate voti religione solueretur, idem rursus sine cunctatione facturam. Ad hæc multorum rei familiari, famæ, vitæ, solatioque prouisum. Quidam à meditata & imperata nece destitit, suasu nostrorum. Alius, qui nefario per-
iurio

iurio hominem innocentem, reum fecerat cædis alienæ, retexit orationem, eumque liberavit è præfenti vitæ periculo. Domus quædam magnis erat infesta terroribus: ingens strepitus passim audiebatur: crebri lapidum iactus viscebantur: accumbentibus mensæ domesticis, terra adspergebantur cibi: tota denique domus suis dimoueri sedibus videbatur: accitus eo sacerdos noster, cum rei causam diligenter inuestigasset, omnium, qui in ea versabantur, animos rite primum expiari iussit, deinde fieri sacrificia pro illius manibus, quem terroris illius credebat auctorem: quibus peractis, summa quies & tranquillitas consecuta. Viginti oppida quatuor Nostrorû excursionibus peragrata. Pœnitentibus, quorum erat ingens multitudo, Pontifex ipse, vt est pietatis, ouiumque suarum salutis studiosus, manu sua porrigebat Eucharistiam. Confessionum generalium numerus iniri non potuit. Curatum etiam vt in quadam Diœcesi Gallorum, quæ Hispania fines attingit, aræ sacris ornarentur lapidibus, quibus ad eam diem omnino caruerant. Placata multorum odia. In oppido quodam Cleri discordia, ex priuatis commodis orta, oppidanorum animos vehementer offendebat. Sed cum opera nostrorum cibum vna sumpsissent omnes, & puerorum agmen, doctrinæ Christianæ præcepta decantantium, secuti oppidum obijissent, gratissimum omnibus spectaculum præbuerunt. Concionum item ope, duo ab inferenda inimicis nece deterriti. Nec defuit, qui sponte sua quæreret aduersarium, vt ad pedes eius in oculis omnium abiectus, veniam peteret. Duorum oppidorum magistratus per nuntium monuerunt

nuerunt sacerdotes nostros ne venirent ad se, quod ad alias difficultates & incommoda, accederet hospitij inopia: quibus illi responderunt, gratissimam sibi fuisse eorum voluntatem; nihil tamen esse, cur de hospitio laborarent: sibi enim non defuturum tugurium aliquod, panisque frustula, si hospitalis pauperum domus forte deficeret. Vix autem vtrumque ingressi sunt oppidum, cum liberaliter pro more nostro excepti; in vno quidem à vidua seniore, in altero vero ab ijs ipsis, à quibus paulo ante arcebantur. Alibi etiam dæmonis administri vulgauerant, vagos nos esse & exules, & eiusmodi vitæ genus sectari, & alia permulta his similia, non sine graui Societatis nota, quam nostrorum facile deleuit aduentus. Res familiaris amplificata, legatis testamento possessionibus, quæ aureis mille quingentis æstimantur. Ad victum vero quotidianum abunde nobis suppetunt omnia, benignitate tum ciuitatis, tum vicinorum oppidorum.

P R O V I N C I A

B Æ T I C A.

A L V I T hęc Prouincia Socios duos supra quingentos, duodeuiginti domicilijs, Domo Professorum vna, Collegijs quindecim, Residentia vna, Seminario vno. In Hispalensi Professorum domo, duo de septuaginta; in Collegio D. Ermenegildi, septuaginta duo;